

Japonlar yeni ve ağır bir hezimete uğradılar!

İran Yolu Açılıyor

Gerek Türkiye, gerek İran iktisadiyatına yardım edecek olan transit yolunun inşası ihale edildi

Biz İran ile hudut ihtilafını halletmekle yalnız hudut emniyetimizi biraz daha kuvvetlendirmiş olmadık; bu hareketin en büyük neticesi; bundan böyle şarktaki komşumuzla daha samimi, daha dostane münasebetler tesisi imkânını bulmaktadır. İran ile sıkı bir dostluk ve samimi bir politika yolundan münasebata girişmek bize yalnız siyasi cepheden değil, iktisadi cepheden de faydalı olabilir. Hemen ilâve edelim ki, böyle bir politikadan siyaset cephesinden olsun, iktisadi cephesinden olsun, bizden ziyade fayda görecektir. İranlılardır.

Milletlerin birbirlerini iyi tanımların, bilhassa bu milletleri idare edenlerin tanışmalarının lüzumunu, ehemmiyetini, faydasını her zaman tekrar ediyoruz.

İranda bir tetkik seyahatinden avdet eden Mahmut Celâl Bey arkadaşımız, bize temin ediyor ki, Tevfik Rüşti Beyin İran seyahati, orada haklı veya haksız, bizim aleyhimize birleşmiş infiallerin, şüphelerin, yanlış kanaatlerin dağılmasına sebep oldu. Onların yerine bir nevi emniyet ve dostluk havası geldi.

Milletlerin münasebatında, bilhassa komşu devletlerin politikasında zaman zaman hissedilen gerginlik, ekseriya çok küçük sebep ve infiallerin neticesidir. İran ile hudutlarımızın tabii bir hale girince iyi münasebet ve iyi komşuluk kapıları da derhal açıldı.

İstiklâl harbinden sonra Yunanistanla aramızda senelerce süren ihtilafın küçük sebeplerini hep biliyoruz. Ortadan bunı maniler kaldırılınca milletler birbirlerine samimi ve kalbi ellerini uzattılar.

Teceddüt ve ıslahat yoluna girmiş olan İran hükümeti, iktisadi ve iktisadi sahalarda büyük işler yapmak kararında. Bu devletin başında kudretli bir reis mevcuttur. Onun bu mesaisinde muvaffak olması; yalnız İran milletinin kurtulması demek değildir. Medeni ve insani fikirlerin karanlık bir muhitte galebesidir. Unutmamalı ki İran, koyu bir taassup ve cehalet havasının tazyiki altında. İnkılâp fikirlerini yürütmek isteyen şah ve ıslahatçılar, en ziyade bu cepheden müşkülâta uğramaktadırlar. İnkılâp yolunda aynı merhaleleri aşmış, aynı ızdırıp ve müşkülâtı görmüş olan Türkler, bu sebeple İranın muvaffakiyetine yalnız manen değil, fiilen ve maddeten yardım etmeyi medeni ve insani bir vazife sayarlar.

Vaktile Türkiye ile İran arasındaki ticari ve iktisadi münasebat, çok ileri idi. Bugün ise asgarî bir dereceye inmiştir.

Bugün her mülâhazadan üstün olarak iktisadi zaruretlere; bu sukutun sebeplerini araştırmak mecburiyetini bize yükletiyor. Kaybettiklerimizi nasıl telâfi edeceğiz? Şurası muhakkak ki İran ile Türkiye arasında iktisadi ve ticari münasebetlerin artması, her iki tarafı da aynı derecede müstefit eder. Bizim oraya gönderecek birçok mallarımız var, buna mukabil İranda alabileceğimiz şeyler de mevcuttur. Fakat en mühim olarak Trabzon müntehi transit yolunun açılmasıdır. İranlılar, bu yolu kendi hudutlarına kadar yapmışlardır. Şimdi biz, huduttan

yapacağız. Bunun için devlet bütçesinden tahsisat ayrılmış ve hattâ inşaat ihale edilmiştir.

Binaaleyh inşaatın sür'atle intacı meselesine ehemmiyet verilmelidir. Bu öyle bir masraftır ki, maddi semeresini derhal verir. Kırk beş günde sevkedilebilen bir malı, dört günde sevketmek imkânını temin eden bir yolun, verim derecesi kolaylıkla hesap edilebilir. Yeni yol üzerinde uyanacak olan tabii hareket ve faaliyet; her halde civar halkının refahına çok hizmet edecektir. Bu yol, öyle bir mntakadan geçecek ki, onun halkı bugün işsiz, güçsüz, ve muztarip, mukadderata intizar vaziyetinde bulunuyorlar.

İran transit yolunun açılması, yalnız geçtiği mntaka halkının refahını temin edecek değildir. Sahile dökülen İranın ihracat emtasamı, satış merkezlerine sevk ve nakil etmek te lâzımdır. Bundan Seyrisefa'inin, işsiz kalan milli Türk ve purlarının edeceği istifade de ayrıdır.

Bu zamanda en iyi teşebbüs ve politika; halka refah veren, memleketin hareketsiz kalmış makinelerini işleten, elhasıl memleketin iş hacmini genişleten şeylerdir. İran transit yolu, o mahiyette bir teşebbüstür.

Siirt Meb'usu
MAHMUT

Fırka grubu Dün toplandı

İçtimada Dehiliye vekili izahat verdi

ANKARA, 23 (A.A.) — C. H. Fırkası grubu bugün saat 15 de Tekirdağ meb'usu Cemil Beyin riyasetinde mutâ içtimasını akdetmiştir. Manisa meb'usu Refik Şevket Beyin takriben 10 ay evvelinden bugüne kadar Ankarada tahaddüs eden hırsızlık vak'aları ve bu vak'aların faillerinin derdest edilip edilmediği hakkındaki sual takririne Da hiliye Vekili Şükri Kaya Bey mütecasirlerin kâmil derdest edilerek mahkemeye tevdi edilmiş oldukları cevabını vermiş ve bu cevap kâfi görülerek celseye nihayet verilmiştir.

Uşak'tan da Şeker geliyor

Son vaziyet hakkında İktisat vekilinin gazetemize beyanatını son haberlerimizde okuyunuz.

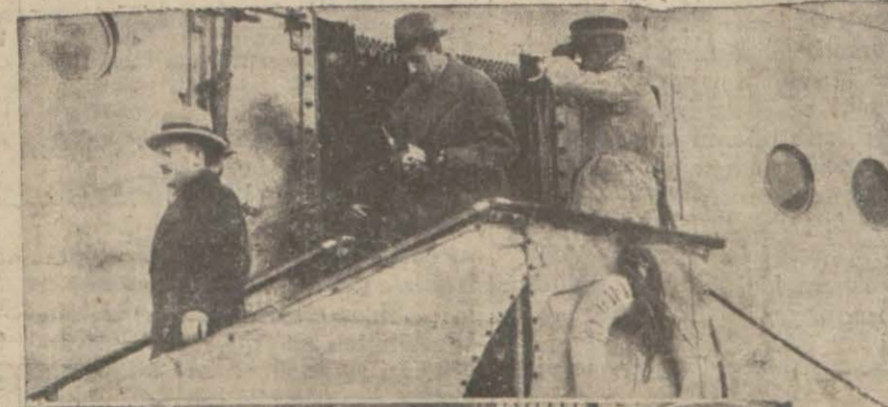


Çin sularında askeri nakliyat.

Çinliler Japon sağ cenahını bozdular

Japonların ikinci taarruzları da azim zayıyla tardedildi

CHANGHAI, 23 A.A. — Japon ang Wan'a karşı çok şiddetli bir taarruz yapmışlardır. (Devamı 5 inci sahifede)



Sabık Kral vapurdan, rıhtımdan ve Ayasofyadan çıkıyor.

Ispanya sabık kralı dün geldi ve şehri gezdi

Sabık kral saraya da giderek Duc de Toledo namına kart bıraktı

Kral nereleri gezdi, ne düşündü, neler söyledi?

Sabık İspanya kralı 13 üncü Alfonso, dün sabah refakatinde Duc de Miranda bulunduğu halde, Theophil Gautier vapuru ile şehrimize gelmiştir. Vapur pek erken rıhtıma ya-

naşmış, sabık kral güneş doğmadan evvel kalkarak soğuk şiddetine rağmen güverteden İstanbul'un tuluunu seyretmiştir. Kral, müteakki (Devamı 5 inci sahifede)

Gazi Hz.

Reisicumhur Hz. dün Dolmabahçe sarayındaki dairelerinde meşgul olmuşlar ve bir tarafa çıkmamışlardır.

Reisicumhur Hz. dün gece Elhamra sinemasını teşriif buyurmuşlar ve Kongre eğleniyor filmini seyretmişlerdir.

Hitler de Namzetliğini İlan etti

Ve dün sabahtan itibaren Alman vatandaşı oldu

BERLİN, 23 A.A. — Hitler, Alman riyaseti cumhur makamına namzetliğini koymuştur.

Alman tabiiyetine girdi

BERLİN, 23 A.A. — Hitler, bu sabahtan itibaren Alman vatandaşı olmuştur. Berlin'deki Kaiserhof otelinde bulunmakta olan müfrit milliyetperver merkezinde rezaletlerinin bu babah Brunswick devletinin nasyonalist-sosyalist olan Dahiliye nazırı tarafından Brunswick teknik mektebi halk terbiyesi müdürlüğüne tayin edilmiş olduğu ve bu tayinin münasebetiyle hukukun Alman tabiiyetini iktisap etmesi neticesini tevli etmekle bulunduğu beyan edilmekte idi.

Binaaleyh müfrit milliyetperverlerin reisinin, reisicumhurluğa resmen namzetliğini koymasına hiçbir mâni yoktur. Esasen müfrit milliyetperver mebuslardan M. Goebbels, (Devamı 5 inci sahifede)

M. Fokas İstifa etti

İstifasının geri alınması için nezdinde teşebbüste bulunulacak

Muhtelit Mübadele komisyonu Yunan murahhas heyeti ikinci murahhası M.Fokas vazifesinden istifa etmiştir. M. Fokas uzun müddet Yunan murahhas heyeti riyasetini vekâleten idare etmiştir. Ahiret bu vazifeye M. Sakelaropoulos'un tayini, M. Fokas için bir izzetli nefis meselesi teşkil ettiği haber verilmektedir. Bununla beraber istifasını geri alması için M. Fokas nezdinde teşebbüste bulunulmaktadır.



M. FOKAS



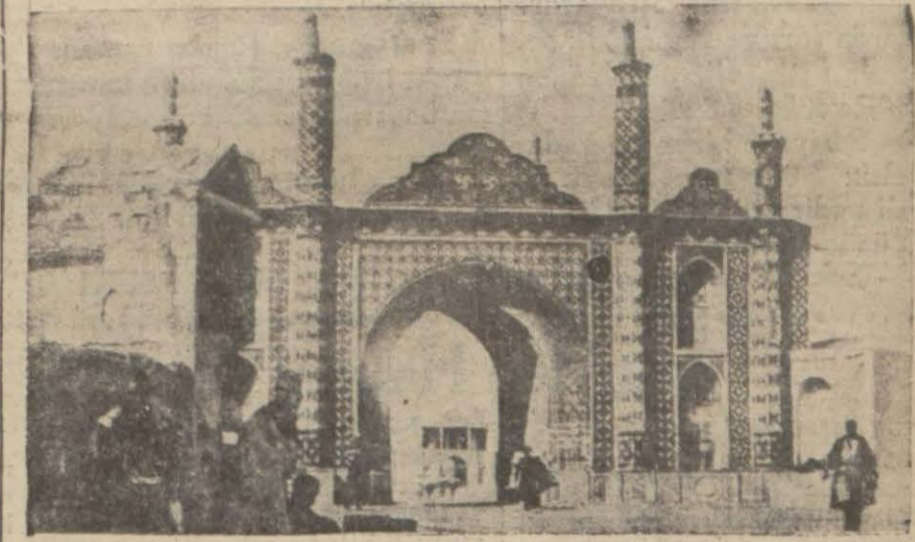
Brezilyada kahve okası boldur ki kömür yerine lokomotiflerde yakılıyor. Halbuki bize okasını 160 kuruşa satıyorlar!

Kahve ihtikârı yapanlar da tesbit edildi!

Şeker ihtikârı tetkik ediliyor, kahveciler Müddeiumumiliğe verildi

Petrol ve benzin işlerinde de ihtikâr yapıldığı iddiası vardır!

Ticaret müdürlüğü yapılan neşriyat üzerine kahve fiatlarındaki yükselmenin gayri tabii olduğunu ve bu yükseltilmenin altı kahve tüccarı tarafından yapıldığını tesbit etmiştir. Ticaret müdürlüğü bu hareketi yapan altı kahve tüccarının hareketlerini iktisadiyatı koruma kanununa müzeyyel 1931 numaralı kanun birinci maddesine temas eder vaziyette gördüğünden, kendilerini Cumhuriyet müddei umumiliğine tevdi etmiştir. Verilen malûmata nazaran, bu altı kahve taciri şunlardır: Meroyanos, Bassean, Salem, Amar, Andryadis ve Asea efendiler. Bu suretle kahve fiatlarındaki ihtikâr da Ticaret müzeyyel 1931 numaralı kanun birinci maddesine temas eder vaziyette gördüğünden, kendilerini Cumhuriyet müddei umumiliğine tevdi etmiştir. Verilen malûmata nazaran, bu altı kahve taciri şunlardır: Meroyanos, Bassean, Salem, Amar, Andryadis ve Asea efendiler. Bu suretle kahve fiatlarındaki ihtikâr da Ticaret müzeyyel 1931 numaralı kanun birinci maddesine temas eder vaziyette gördüğünden, kendilerini Cumhuriyet müddei umumiliğine tevdi etmiştir. (Devamı 2 inci sahifede)



Tahrandan bir intiba: Hazreti Abdülâzîm kapısı

Iran'dan haber!

Fermanfermalar.. kime denir ve ilk bakışta bu dost memlekette ne görürüz?

Milliyet, İranı Türklere tanıttak tetkikatını bugünden itibaren neşre başlıyor

[İranda tetkik seyahatine çıkan bir arkadaşımız, komşu ve dost memleket ahvaline dair aldığı çok şayanı dikkat malûmatı, "Milliyet" e mektup halinde yazıp göndereceğini vaatmişti. Arkadaşımızın mektuplarını bugünden itibaren srasile neşrediyoruz.]

TAHRAN, şubat 932 (Milliyet) — Tahranda bir seyyah için merak edilecek pek çok şeyler bulunabilir. Ben bunlar arasında en şayanı dikkat olarak İranın mülki idare vaziyeti ile nüfus kesafetini, halkın yaşayışını ziraat ve sanayi itibarile bulunduğu mevkii, başlıca tetkik mevzu olarak seçtim. (Devamı 2 inci sahifede)



Tepeköyündeki çöküntü ve neyelândan intibalar: Yıkılma tehlikesinde kalan evler, çöken evlerin arkadan görünüşü, ev sahipleri eşya taşıyorlar, fakir bir aile cökmekte olan evinin kiremitlerini topluyor.... (Yazısı iç sahifemizde).

